

Dosarul nr. 3ra-343/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – V. Chisilița

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Aurelia Glavan împotriva Primăriei satului Ghidighici și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor administrației publice locale Primăria satului Ghidighici și Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, privind radierea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și dispunerea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunului imobil pe numele său,

împotriva deciziei din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Aurelia Glavan împotriva hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 17 octombrie 2016 Aurelia Glavan a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, împotriva Primăriei satului Ghidighici și ÎS „Cadastru”, prin care a solicitat recunoașterea ca fiind ilegale acțiunile administrației publice locale Primăria s. Ghidighici și Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău filiala ÎS „Cadastru”, privind radierea dreptului de proprietate asupra bunului imobil terenul (pentru construcții) cu nr. cadastral XXXXX, a dispune înscrierea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunului imobil terenul (pentru construcții) cu nr. cadastral XXXXX pe numele său.

În motivarea acțiunii Aurelia Glavan a indicat că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, bunul imobil teren (pentru construcții) cu nr. cadastral XXXXX a aparținut cu titlu de proprietate privată ei în temeiul titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 13 noiembrie 2007, ulterior modificat în temeiul deciziei Consiliului s. Ghidighici, fiind eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 25 octombrie 2012.

Reclamanta a mai menționat că ulterior, din motive necunoscute, dreptul de proprietate asupra bunului imobil, la inițiativa ilegală a administrației publice locale Primăria s. Ghidighici și cu concursul Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău a fost radiat, lipsind-o de proprietatea sa privată imobiliară.

A susținut că despre faptul radierii ilegale din Registrul bunurilor imobile a înscrierii cu privire la dreptul de proprietate asupra terenului identificat a aflat la data

de 05 august 2016, familiarizându-se cu extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. 0124208171.

La moment, bunul imobil terenul (pentru construcții), identificat prin nr. cadastral XXXXX, deși constituie proprietatea sa privată, în Registru acest drept nu este înscris, iar la Capitolul 2.7. este indicat „înregistrarea dreptului nu a fost solicitată”.

Pentru apărarea și valorificarea drepturilor și intereselor sale a înaintat spre examinare pârâților în cauză cerere prealabilă în ordinea art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, împotriva actelor/acțiunilor ilegale ale Primăriei s. Ghidighici și ÎS „Cadastru”.

La 15 septembrie 2016, prin răspunsul nr. G-421 T 6/0107/22733, recepționat la 16 septembrie 2016, ÎS „Cadastru”, urmare a examinării cererii prealabile a comunicat că nu sunt temeiuri de admitere a cererii și, implicit, temeiuri pentru înscrierea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunului imobil teren (pentru construcții) cu nr. cadastral XXXXX pe numele Aureliei Glavan.

Consideră că la inițiativa ilegală a administrației publice locale Primăria s. Ghidighici și cu concursul ÎS „Cadastru”, Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, a fost lipsită de proprietatea sa privată, prin radierea din Registrul bunurilor imobile a înscrierii dreptului de proprietate în lipsa cărorva temeiuri legale.

A mai indicat că administrația publică locală Primăria s. Ghidighici împreună cu ÎS „Cadastru”, Oficiul Teritorial Cadastral Chișinău au acționat ilegal, fapt prin care i s-au prejudiciat drepturile și interesele fundamentale.

Prin hotărârea Guvernului nr. 314 din 22 mai 2017 ÎS „Cadastru” s-a reorganizat, prin fuziunea (absorbție) cu Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”. La 28 iulie 2017 IP „Agenția Servicii Publice” a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Aurelia Glavan împotriva Primăriei satului Ghidighici și IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la recunoașterea ilegalității acțiunilor administrației publice locale Primăria satului Ghidighici și IP „Agenția Servicii Publice”, privind radierea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și dispunerea înscrierii în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra bunului imobil pe numele său. (f.d. 205, 214-218, vol. I)

Prin decizia din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Aurelia Glavan împotriva hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 31, 52-58, vol. II)

Instanțele în motivarea soluției sale au reținut că radierea dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX a avut loc la solicitarea Primăriei s. Ghidighici, în temeiul hotărârii din 22 iulie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, fiind definitivă și irevocabilă, pe cauza civilă la cererea OTC al Cancelariei de Stat către Consiliul sătesc Ghidighici, intervenient accesoriu Oxana Gherța, Glavan Aurelia, privind anularea actului administrativ și cererea Oxanei Gherța către Consiliul local Ghidighici.

Instanțele au considerat că nu este nici un temei, în baza căruia ar putea determina că atât acțiunile Primăriei s. Ghidighici cât și acțiunile IP „Agenția

Servicii Publice” privind radierea din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului cu nr. cadastral XXXXX sunt contrare legii, or, art. 28 alin. (1) lit.d) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25.02.98 indică că înregistrarea dreptului asupra bunului imobil se face în temeiul hotărârii instanței de judecată. Respectiv, având la bază o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, IP „Agenția Servicii Publice” nu a avut nici un temei de refuz de a executa această hotărâre.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 14 ianuarie 2020 Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, a depus recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care a admite acțiunea integral. (f.d. 64-69, vol. II)

În motivarea recursului recurenta a invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, concluziile instanței de fond, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar normele de drept material și normele de drept procedural al fost încălcate și aplicate eronat.

Analizând hotărârea contestată/criticată, în coraport cu circumstanțele de fapt și de drept ale litigiului, coroborat înscrisurilor anexate la dosar, se înțelege cert, că soluția judiciară administrată cauzei, este una vădit neîntemeiată, fiind în contradicție cu documentele dosarului judiciar și astfel direct prejudiciabilă drepturilor și libertăților fundamentale apelantei.

La 20 februarie 2020 IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință, solicitând respingerea recursului, cu menținerea deciziei din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 27 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 73-74, vol. II)

Efectuând controlul judiciar al hotărârilor contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs și în referință, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258, alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ, se vor verifica prin prisma Codului administrativ și aici instanța de recurs cu referire la termenul de depunere a recursului reține că conform art. 245,

alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 20 noiembrie 2019.

Din materialele dosarului rezultă că instanța de apel a expedit în adresa participanților la proces copia deciziei motivate, care la 10 decembrie 2019 a fost recepționată de către avocatul Nicolae Leșan. (f.d. 59)

Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, în conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) din Codul administrativ a depus la instanța de apel, la 14 ianuarie 2020 recurs motivat. (f.d. 64-69, vol. II)

Astfel, instanța de recurs consideră că Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 și prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de către Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, inadmisibil.

În conformitate cu art.193, art. 195, art. 230 și art. 258, alin. (3) din Codul administrativ, art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Aurelia Glavan, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh